

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

9. juni 2021

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 489 (Alm. del) af 25. maj 2021 stillet efter ønske fra Morten Dahlin (V)

Spørgsmål

Vil Ministeren opdatere svaret på *BEU alm. del - spm. 193 (20181) til økonomi- og indenrigsministeren fra d. 8. januar 2019* vedr. Danmarks Statistiks indikatorer for fattigdom, så perioden under den nuværende S-regeringen medtages?

Svar

I *BEU alm. del - spm. 193 (20181)* spørges til hvor mange personer, der opfyldte mindst én af de indikatorer for fattigdom, som Danmarks Statistik har defineret.

De indikatorer, der spørges til, opgøres af DST på årsniveau, og seneste år, hvor alle tre indikatorer er tilgængelige, er 2019. Besvarelsen tager således udgangspunkt i opgørelserne for 2019.

Indikatorerne benyttes af DST til at monitorere udviklingen i FNs verdensmål om at afskaffe fattigdom. I fravær af en national fattigdomsgrænse og andre nationale definitioner af fattigdom, har DST valgt at tage udgangspunkt i tre indikatorer:

- Lavindkomstgruppen
- DSTs indikator for ”relativ fattigdom”
- Økonomisk sårbare

DSTs definition af lavindkomstgruppen omfatter personer med en ækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianindkomsten i befolkningen. DSTs opgørelse afviger fra Finansministeriets opgørelse på visse punkter, hvilket blandt andet betyder, at antal personer i lavindkomstgruppen i DSTs opgørelser som følge heraf historisk har været højere end i Finansministeriets opgørelser.

DSTs indikator for ”relativ fattigdom” omfatter personer, der i ét enkelt år indgår i lavindkomstgruppen, og opfylder, at

- Den familieækvivalerede nettoformue eksklusive pensionsopsparing udgør under 50 pct. af medianindkomsten i befolkning ved årets start

- Hovedforsøgeren i familien ikke er studerende
- Personer under 25 år ikke er flyttet hjemmefra i løbet af året

DST skriver i metodenotatet *Bag om relativ fattigdom (2018)* om fortolkningen af indikatoreren:

”Fattigdomsindikatoren skal ikke tolkes som et egentligt fattigdomsmål, der objektivt viser antallet af fattige personer i Danmark, men som en indikator på udviklingen i relativ fattigdom. En relativ fattigdomsgrænse vil altid hvile på antagelser, idet mange valg skal træffes, når man skal måle fattigdom. Antallet af fattige afhænger således af disse valg. Det er derfor vigtigt ikke at tolke for hårdt på selve antallet af fattige, som fattigdomsindikatoren viser.”

Personer, der er omfattet af indikatoren, vil således også per definition være i lavindkomstgruppen. DST har opgjort antallet af personer omfattet af indikatoren i årene 2015 til 2019.

Afgrænsningen af økonomisk sårbare er baseret på udvalgte spørgsmål fra spørgeskemaundersøgelsen Statistics on Income and Living Conditions (SILC), som skal gennemføres i alle EU-lande. SILC indeholder interviewoplysninger om personers egen opfattelse af deres økonomiske situation og levevilkår. I Danmark bygger undersøgelsen på interviews med ca. 5.800 personer i husstande, der omfatter ca. 12.300 personer, *jf. Indikatorer for velfærd 2019, DST*. Antallet af økonomisk sårbare i befolkningen angivet af DST er således et estimat baseret på en vægtet opregning af de relativt få besvarelser. DST oplyser, at opgørelsen er behæftet med stor usikkerhed:

”Med en responsrate på under 40 pct. er der risiko for fejl på grund af skæv bortfald. Responsraterne påvirkes især af alder og indkomst, hvor særligt unge med lav indkomst deltager mindre end andre grupper. Dette korrigeres via en efterkalibrering af undersøgelsen. Men der er fortsat risiko for en lille bias, hvis for eksempel mere udsatte personer eller indvandrere inden for en gruppe med samme alder og indkomst deltager mindre ofte end andre.”

Det vurderes på denne baggrund, at det ikke meningsfuldt kan opgøres, hvor mange personer der i et givent år er omfattet af mindst én af de tre indikatorer. Antallet af personer, der er omfattet af DST's afgrænsning af lavindkomstgruppen, udgør 492.000 personer i 2019, *jf. tabel 1*. Heriblandt var 248.000 personer også omfattet af DST's indikator for ”relativ fattigdom” i 2019.

Tabel 1**Personer omfattet af Danmarks Statistiks indikatorer for delmål 1.2, 2011-2019**

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	----- 1.000 personer -----								
DSTs lavindkomstgruppe	401	389	404	423	435	468	500	498	492
- Heraf DSTs indikator for "relativ fattigdom"					200	227	254	251	248
Økonomiske sårbare (estimat)	418	468	554	524	500	406	477	444	432
	----- Andel af befolkningen, pct. -----								
DSTs lavindkomstgruppe	7,3	7,0	7,3	7,6	7,7	8,3	8,8	8,7	8,6
- Heraf DSTs indikator for "relativ fattigdom"					3,6	4,0	4,5	4,4	4,3
Økonomiske sårbare (estimat)	7,6	8,5	10,0	9,4	9,0	7,2	8,5	7,9	7,7

Anm.: DSTs opgørelser af disponibel indkomst afviger fra Finansministeriets som følge af metode anvendt til familieækvivalering samt forskelle i definition af disponibel indkomst. Antallet af økonomisk sårbare er et opregnet estimat baseret på interviewbesvarelser fra ca. 5.800 personer/husstande. Opgørelsen af økonomisk sårbare er behæftet med væsentlig statistisk usikkerhed, og niveau fra år-til-år ændringer skal fortolkes med stor forsigtighed. I 2019 var den statistiske usikkerhed på 1,6 pct.-point, jf. *Indikator for velfærd* (2019), DST.

Note: 1) DSTs afgrænsning af lavindkomstgruppen omfatter typisk flere personer/familier end finansministeriets, der til sammenligning omfattede 465.000 personer i 2018, jf. Ulighedsredegørelsen 2020.

Kilde: Danmarks Statistik.

[Det skal bemærkes, at Danmark ikke har en officiel fattigdomsgrænse. Regeringen vil på et senere tidspunkt indføre en ny fattigdomsgrænse, så det igen bliver muligt at følge udviklingen i Danmark. Det er imidlertid regeringens vurdering, at der er behov for en grundig diskussion af, hvornår man reelt er fattig i Danmark. Efter regeringens opfattelse er der eksempelvis ikke tale om fattigdom, hvis en parfamilie med to hjemmeboende teenagere har 25.000 kr. til rådighed om måneden. Men følger man DST's indikator for "relativ fattigdom", vil det være tilfældet.]

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister